

D.-ü. „Subat“

Subata ja paberossi wabriku sisemise korra määrused.

Peatükk I.

Tööliste wastuwõtmine.

1. Töölijed palgatakse wabriku juhatusse poolt määramata aja peale, ainult peale arstlist läbiwaatamist wabriku arsti poolt, ja peale prowitöö tegemist.

Märkus: Üksikutel juhtumistel võib tööliste palkamine sündida määratud aja peale ja määratud tööde täitmiseks, kusjuures palkamise tingimised palgaraamatusse sisse kantakse.

Wabrikusse tööle asumise juures, on tööline kohustatud wabriku kontorisse oma isikutunnistust ette näitama ja oma aadressi teatama.

Esimese kuue päewa jooksul tööle asumise päewast arwates loetakse tööline proowi peal olewaks, ja võib enne etteütlemata lahti lastud saada, tehtud töö eest palga wäljamaksmisega. Samuti võib tööline sel ajal ilma etteütlemata tehtud töö eest palga saamisega ära minna.

Mitte hiljem, kui nimetatud kuue päewa pärast saab tööline maksuta wabriku juhatuselt palgaraamatud, kinnitatud kawa järele. 2

Tartu Ülikooli
Raamatukogu

197939

611552189

Palgaraamatu kaotuse ehk rikkumise puhul töö-
lise süü läbi antakse talle uus, kusjuures raamatu
hind 6 marka töölise poolt tasutud peab saama.

2. Ühel ajal palgaraamatu väljaandmisega, an-
takse töölisemale allkirja vastu 1 eksemplar „Sisemise
korra määrused“. Ja sellest filmapilgust peale loe-
takse teenistuse leping töölisega palgaraamatusse
kirjutatud tingimistel ja sisemise korra määrustes
tähendatud alustel tehtuks.

Märkus: Peale palgatingimiste kirjutatakse
palgaraamatusse kõik töölisega tehtavad arved.

Peatükk II.

Lepingu lõpetamine.

3. Mõlemad lepingu osalise pooled võivad le-
pingut lõpetada kahe nädalase etteütlemisega, välja-
arvatud juhtumised, kus seaduses teine kord ette on
nähtud. Mõlemil pooltel kokkuleppimisel võib leping
igal ajal lõpetatud saada.

Ülesütlemise ja lõpuarve saamise aeg peab pal-
garaamatusse sissekantud saama.

4. Wabriku ehk tehase osakonna tegemise seisma
jäämise puhul rohkem kui 7 päevaks masinate katti-
minemise, elektriwoolu katkemise ehk muude sarnaste
õnnetuste puhul, võivad töölised kokkuleppel wab-
riku juhatusega, wabriku seismise ajaks mitte lahti-
lastud saada, kuid palka selle aja eest nad ei saa.

Peatükk III.

Tööaeg.

5. Töötatakse igal äripäeval kahe wahetusega
tella $1/26$ — $3/414$ ja $3/414$ —22 töowaheaegadega
tella $3/410$ —10 ja $3/418$ —18 ilma wabrikust lahku-
miseta peale pühapäewade ja pühade.

Laupäeval töötatakse kahe vahetusega kella $1/26 - 3/413$ ja kella $3/413 - 20$ ilma tööseisakuta.

Märkus: Naistöölistel on keelatud kahevahetuse juures töötamine öhtu kella 10 kuni hommiku kella 4-ni.

6. Töölised, kes hiljem kui 15 minutit peale töö algust tööle ilmuvad, loetakse hiljaksjäänuteks ja neid võib alles järgmisel töövahetajal tööle lasta puudumise aja eest palka mahaarvates.

7. Mitte varem kui viis minutit enne määratud töö lõppu, antakse töölistele aega pesemiseks ja riidesse panemiseks.

8. Tööd ei tehta pühapäeviti ja järgmistel pühadel: 1. ja 6. jaanuaril, 24. veebruaril, palvepäeval, suurel reedel, 1., 2. ja 3. Lihavõtte pühal, 1. mail, ristipäeval, 1., 2. ja 3. nelipühil, jaanipäeval, 1., 2. ja 3. jõulupühal. Puhkepäevade eelpäevadel lõpeb töö I vahetuses kell $3/413$ ja II vahetuses kell 20, väljaarvatud lihavõtte-, nelipühi- ja jõulu laupäevad ja wana aasta, mil töö lõpeb mõlemis vahet. kell 12 päeval. Rõdigi teiste ülejäänud pühade (mitte puhkepäevade) eelpäevadel lõpeb töö harilikult: I vah. kell $3/414$ ja II vah. kell 22.

Peatükk IV.

Ületunni tööd.

9. Töölised on kohustatud järgmistel iseäralikudel juhtumistel ületunni tööd tegema:

1) Oma wabriku remondi ajal, rikkiläinud, wigastatud, katkiläinud, woolu juhede paranduse, jõuandjate, transmütsioonide, weetorude ja teiste süsfeseadete aparaatide ja paranduse ajal kui niisuguste tööde tegemata jätmisest, wabriku ehk tema jaoks-konna seisumajäämine võib tekkida.

2) Rütmine pühapäewadel ja pühadel.

3) Töölise mitteilmumise puhul wahetusele on tööl olew tööline kohustatud 2 tunni jooksul tööd jätkama.

Märkus a): Wastastitusel kokkulepel wõib ületunnitööd ka muudel juhtumistel teha.

Märkus b): Igasuguste ületundide eest tasuta wastastitusel kokkuleppel, mis sugused kokkulepped palgaraamatusse sissekantakse.

Peatükk V.

Palgamaksmine.

10. Tööpalk saab kokku wõetud kaks korda kuus, aja eest 1.—15. ja 16. kuni kuu lõpuni. Palk makstakse esimese poole kuu eest 19. kuupäewal, teise poole eest järgmise kuu 4. päewal. Kui juhtub palgamaksu tähtaeg pühapäewa ehk püha peale, siis makstakse palk eelmisel päewal.

11. Täielikult makstakse ainult need tükitööd wälja, mis sugused enne wastawat palga wäljamaksmist lõpetud ja ära antud on.

Palga wäljamaksmise päewaks mitte lõpetatud tööde arwul wõib töölisele raha ette wälja antud saada, wastawalt alamäärana kinnitatud töölise päewapalgale, mis sugune raha järgmistel palgamaksmistel maha arwatakse.

Kui tööline enese soovil wabrikust lahtub ehk wabriku juhatusel poolt lahti lastakse, enne temale tehaantud tükitöö lõpetamist, makstakse töölisele palk wälja tehtud töö eest kokkuleppe järele, kuid mitte alla palkamise tingimistes tähendatud alamäärana.

Raebtused mitte õiglase tasu maksmise üle peawad järgmisel tööpäewal tõstetud saama.

12. Töölised peavad ühe oma palgaraamatust palga kättesaamisel kontorisse ära andma, tarvilikude sisseskannete jaoks. Kes palgaraamatut mitte ära ei anna, kaotab õiguse palka tähtajal saada.

Peatükk VI.

Üleüldise korra ja julgeoleku järelwalwe.

13. Töölised on kohustatud:

1) Juhataja ja meistrite seaduslike nõudmisi wastuwaidlemata täitma, rahu ja korra eest hoolt kandma ja ennast korralikult ülewal pidama.

2) Masinad, millede juures ta tööd teeb, puhtad ja korras pidama, ja juhatuse poolt määratud aegadel, töbaja wältusel, puhastama.

3) Igasugustest masina wigastustest eht korrustest meistritele wiibimata teatama.

4) Eraldi juhataatud kohtadele kergesti põlema süttiwaid puhastuse abinõude jäätiseid, nagu nartsud, koe, puuwill, õlised lõngaotsad jne. panema.

5) Transmissiooni eht kettjaama seisma jäämise puhul masinad, mille juures ta on, seismapanemiseks wälja keerama.

6) Wabriku waranduse, masinate ja tööriistadega kokkuhoidlikult ümber käima.

7) Õnnetuste eest ärahoidmiseks kõik ettewaatusse abinõud tarwitusele wõtma.

8) Saigeksjäämisest ja õnnetust juhtumisest wiibimata meistritele teatama.

9) Walmistehatud tööst kõik ülejäanud materjalid ära andma.

10) Määratud ajal tööle ilmuma ja mitte enne üleüldist töö lõppu ära minema.

Märkus: Kui töölisel mingisugusel põhjusel wõimata on määratud ajaks wabrikusse

ilmuda, peab ta mõjuvad wabandawad põhjused ette kandma.

11) Aadressi kui ka perekonna koosseisu muutmise üle wiibimata teatama.

12) Töö tundidel on keelatud ilma loata wabrikust ära minna.

Saiguse ehk teiste mõjuwate põhjuste puhul on tööline kohustatud sellest meistrile teatama, kelle käest ta läbilaskmise sedeli saab.

13) Tarwiduse korral wõiwad töölised ka wäljaspoole wabrikut tööle määratud saada ja ei ole neil õigust sellest ära ütelda, kui tööline palkamise juures seda õigust omale eraldi pole tinginud, mis palgaraamatusse sisse peab kantud olema. Wäljaspool wabrikut sünnib tööaja jaotus käesolewate sisetamise korra määruste järele.

14. Töölistel on kõwasti keelatud:

1) Tööpinkisid nende tegewuse ajal puhastada.

2) Rihmasid masina ehk tööpingi käimise ajal peale panna ja maha wõtta, ilma haagi ehk rihma kepita.

3) Mingisuguseid talitusi (peale määrimise) transmissiioonide ehk masinate juures nende käimise ajal ette wõtta.

4) Tööd teha ilma õnnetuste ärahoidmise abinõudeta, samuti kaitseabinõusid masinatelt maha wõtta.

5) Raskeid asju ilma meistri ehk selleks wolitatud inimese juuresolekuta ehk loata ümber paigutada.

6) Ilma oma meistri loata teistes töötubades käia.

7) Keelatud on lahtilaskmise ähwardusel kõigis wabriku jaoskondades suitsetada.

8) Mingisuguseid kuulutusi ehk proklamatsioone wälja panna, tööajal ajalehti ehk raamatuid lugeda.

9) Ünnete korjamist ilma wabriku juhatusel loata toime panna.

10) Ettetõtte ruumidesse wõdraid isikuid tuua.

11) Ettetõtte ruumidesse joobnud olekus ilmuda, kaarte ja muud mängida, alkohoolilisi jookisid ühes tuua, töö ajal laulda, tukkuda, mängida jne.

12) Ilma wabriku juhatusel loata omale ehk teistele wabriku saadusi wälja wiia.

15. Töölistele antud riistad ja materjaal ei wõi mingil tingimisel ilma juhataja loata wälja wiidud saada. Riistad peawad korras peetud ja lõpuarwe saamise juures wabrikule tagasi antud saama. Töölise süü läbi kaotatud ehk mitte tagasi antud riistade wäärtuse tasub tööline.

Peatükk VII.

Tööliste wanematest ja koosolekust.

16. Wabrikutes, kus tööliste wanemad olemas, sünnib läbikäimine wabriku juhatusel ja tööliste wahel küsimustes, mis suurematesse tööliste liikidesse puutuvad, wanemate läbi.

Üksikud töölised wõiwad otsekohe wabriku juhatusel poole pöörata, kuid ainult selleks määratud tundidel, ainult isiklikes asjades ja ainult sel juhutamisel, kui oma meistrilt mitterahuldaw wastus on saadud.

17. Tööliste koosolekud peetakse wäljaspool tööaega, wabriku juhatusel teadmisel ja seaduse nõudmistele täitmisel.

Wabriku juhataja: